

Prawo międzynarodowe

Prawo międzynarodowe to zbiór norm uznawanych przez państwa lub narody za wiążące na podstawie ich wzajemnych stosunków, w tym stosunków z organizacjami międzynarodowymi. Prawo międzynarodowe zwykle zawiera się w treści umów między suwerennymi państwami lub wywodzi się z tych umów.

Dziedziny

Termin „prawo międzynarodowe” może odnosić się do dwóch dyscyplin prawnych:

- międzynarodowe prawo publiczne reguluje stosunki między państwami i organizacjami międzynarodowymi, dotyczy dziedzin takich jak prawa człowieka, prawo traktatów, prawo morza, międzynarodowe prawo karne, międzynarodowe prawo humanitarne;
- prawo prywatne międzynarodowe – albo normy kolizyjne – to zbiór norm prawa procesowego określających, który system prawny reguluje dany spór prawny i której jurysdykcji ten spór podlega. Normy te stosuje się w sporach prawnych z elementem transgranicznym, np. związanych z umowami między stronami z różnych państw, lub kiedy w państwie o wielu jurysdykcjach występuje element transgraniczny.

Stosunek do prawa Unii Europejskiej (UE)

Mimo że [prawo UE](#) można postrzegać jako szczególną formę prawa międzynarodowego, korpus prawa UE ma pewne szczególne cechy, niewystępujące zazwyczaj w prawie międzynarodowym. Obywatele mogą w szczególności powoływać się na swoje prawa gwarantowane prawem UE przed sądami w państwach członkowskich, natomiast prawo międzynarodowe zwykle musi być transponowane do prawa krajowego, zanim obywatele będą mogli się na nie powoływać. Prawo UE jest również często nadrzędne wobec prawa państw członkowskich. Dlatego w tym portalu opracowania na temat prawa UE i prawa międzynarodowego znajdują się na osobnych podstronach.

Źródła i bazy danych

Normy prawa międzynarodowego zawarte są przede wszystkim w umowach i konwencjach międzynarodowych oraz w zbiorze powszechnie uznawanych wartości, standardów i zasad, do których umowy niekoniecznie muszą odnosić się wprost. Umowy międzynarodowe mogą być dwustronne (tj. między dwoma suwerennymi państwami) lub wielostronne (tj. między więcej niż dwoma państwami). Bardzo często są opracowywane i negocjowane na forum organizacji międzynarodowych, na przykład [Organizacji Narodów Zjednoczonych \(ONZ\)](#), [Rady Europy](#) i wielu innych. Ważnym źródłem prawa międzynarodowego jest również orzecznictwo trybunałów międzynarodowych.

Istnieją różne powszechnie dostępne źródła informacji o prawie międzynarodowym. Oto niektóre z nich:

- [Zbiór traktatów ONZ](#)
- [ONZ – prawa człowieka](#)
- Rada Europy – [konwencje](#): prawa człowieka, demokracja, współpraca sądowa
- [Międzynarodowa Organizacja Morska \(IMO\)](#): prawo morza
- [Międzynarodowa Komisja Stanu Cywilnego \(ICCS\)](#)
- [Światowa Organizacja Handlu \(WTO\)](#): międzynarodowe prawo handlowe
- [Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu \(EFTA\)](#) i [Europejski Obszar Gospodarczy \(EOG\)](#)
- Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – [konwencja o zwalczaniu przekupstwa](#)
- [Elektroniczny system informacji o prawie międzynarodowym \(EISIL\)](#) prowadzony przez Amerykańskie Towarzystwo Prawne

- [przewodnik po prawie międzynarodowym](#) na stronie HG.org
- [Haska Konferencja Prawa Prywatnego Międzynarodowego \(HKPPM\)](#): można tu znaleźć teksty konwencji i umów w tej dziedzinie, jak również zbiory specjalistycznych informacji na temat legalizacji dokumentów do użytku międzynarodowego ([apostille](#)), doręczania dokumentów, kwestii uprowadzeń dzieci i przysposobienia

Organizacja Narodów Zjednoczonych utworzyła również [Komisję Prawa Międzynarodowego](#). Jej zadaniem jest propagowanie stopniowego rozwoju prawa międzynarodowego i jego kodyfikacji. W tym celu komisja publikuje badania i analizy, gromadzi precedensy i przygotowuje propozycje nowych traktatów. Prace Komisji Prawa Międzynarodowego zaowocowały wieloma ważnymi traktatami i innymi istotnymi dokumentami z dziedziny prawa międzynarodowego.

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2020